

בלדר כספים - MONEY MULE

אנשים/חברות המהווים שלב חשוב במעגל הלבנת הון, אשר מקבלים ומשנעים כספים עבור גורם שלישי, לעיתים בין מדינות שונות, בתמורה לעמלה. השימוש בבלדרי כספים נובע לרוב מרצונו של גורם שלישי להסתיר את זהותו ואת מקורם ו/או יעדם הפילי של הכספים.

מהו
MONEY MULE
בלדר
כספים?

גורמים

שאינם מודעים לכך
שהם חלק מפרשיית
פשיעה גדולה יותר
ולרוב מונעים
מתמריץ כספי
או "רומנטי"

גורמים

המבינים כי הם חלק
מאירוע לא חוקי, אך
בוחרים במודע להתעלם
מסימני האזהרה
הברורים שעולים
מפעילותם

גורמים

אשר מבינים היטב
את תפקידם כ"בלדרי
כספים" ונוטלים חלק
פעיל כשותפים
לאירוע פשיעה

זהירות! האם מנסים לגייס אותך?

מומלץ להימנע מביצוע פעולות עבור גורם שאינכם מכירים דוגמת: פתיחת חשבונות בנק וארנקים דיגיטליים, קבלת כסף, חבילות או דברים אחרים בעלי ערך (כרטיסי מתנה, מטבעות דיגיטליים). במיוחד כאשר בתמורה לפעולה מציעים כי תשאירו חלק מהכסף שהעברתם לעצמכם כעמלה.

יש לנקוט משנה זהירות בעת מענה להצעות עבודה באינטרנט (רשתות חברתיות, פורומים, דוא"ל), בדגש על הצעות ל"עבודה מהבית" שאינן דורשות כישורים, ניסיון, תעודות ו/או ראיון, אך מבטיחות שכר גבוה במיוחד בעבור עבודה מועטה.

גילוי חשדנות כאשר גורם מפתח עמכם קשר "רומנטי", בעיקר באופן מקוון, ומבקש כי תבצעו עבורו פעולות פיננסיות.

עליך להפסיק מיידית את הקשר ואת הפעילות עם הגורם שביקש ממך לבצעה. עליך לדווח למשטרה על הפניה שקיבלת.

לקריאת המלא לחצו כאן

פנו
אליו!
מה עליי
לעשות?!

שימו לב - כלל סוגי הבלדרים עשויים להיחשב כמפרי חוק!

9 למרץ 2021

שימוש ב-Money Mules (בלדרי כספים) לצורך הלבנת הון

תקציר מנהלים

גורמי פשיעה ומלביני הון ברחבי העולם משתמשים בקצב הולך וגובר ב-Money Mules (להלן: "בלדרי כספים") לצורך הלבנת הון בשנים האחרונות, בדגש בשנה החולפת (2020), תוך ניצול מגבלות הריחוק החברתי והמשבר הכלכלי העולמי כתוצאה מהתפרצות נגיף ה-COVID-19 (להלן: "קורונה").

בלדרי הכספים, אשר נהוג לסווגם לפי שלוש קטגוריות מרכזיות (משוטים, בעלי מודעות, ושותפים לעבירה), מקבלים את הכספים לחשבונם האישי (בין אם לחשבון חדש שנדרשו לפתוח ובין אם לחשבון קיים) או לחלופין לחברת קש אותה מתבקשים לייסד, כאשר שכרם משולם לרוב באמצעות עמלה שהם מותירים לעצמם מהסכום אותו קיבלו.

בלדרי הכספים מהווים רובד משמעותי במעגל הלבנת ההון, שכן הם מסייעים בטשטוש מקור הכסף ויעדו הסופי ע"י כך שהם מהווים לרוב עוד שלב בתהליך ה"ריבוד" במסגרתו מטשטשים את מקור הכסף. לעיתים גורמי פשיעה מבצעים שימוש במספר בלדרים על

מסמך זה מומלץ לקריאה בעיקר עבור:

- הציבור הרחב
- גורמי הנהלה בגופים מדווחים
- סמנכ"לי כספים
- פקידים בגופים פיננסיים
- מחלקות ואחראי הלבנת הון בארגונים
- מחלקות סייבר ואבטחה
- רגולטוריים פיננסיים

אותם כספים כדי להקשות עוד יותר על הרשויות בזיהוי ואיתור מקורם.

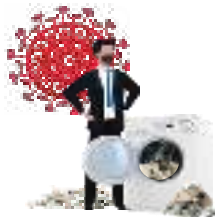
בשל גידול בהיקף התופעה לאחרונה, הנושא זוכה בחודשים האחרונים לתשומת לב ציבורית גוברת, הן מצד גורמי אכיפה בין-לאומיים והן מצד גופים פיננסיים, ומתקיים מאמץ בינלאומי נרחב לתפיסת רשתות גלובאליות של בלדרי כספים ומפעיליהן. בד בבד, רשתות אלו הופכות למתוחכמות ומתקדמות יותר (לדוגמא, לאחרונה הגבירו את היקף השימוש שלהם בארנקים דיגיטליים), כאשר קהלי היעד המרכזיים שלהן הינם אוכלוסיות מבוגרות (תוך ניצול חוסר בקיאותם בפעילות מקוונת) ואוכלוסיות צעירות וכאלו המצויות במשבר כלכלי במטרה לנצל את מצוקתן, בין היתר נוכח האבטלה הגואה בעתות הקורונה.

אנו עדים לתופעה זו גם בישראל בין היתר מכיוון שמדובר בטיפולוגית הלבנת הון חוצת-גבולות, במסגרתה גורמים זרים משתמשים בבלדרים, לעיתים קרובות - "משוטים", במספר רב של מדינות, כולל ישראל, בכדי לטשטש את מקור הכספים ולהתגבר על הקשיים בהעברת כספים במערכות הפיננסיות העולמיות, ובכך להלבין כספי פשיעה, אשר מקורו של חלק ניכר מהם בפשיעה מקוונת (שאף היא גואה מאז התפרצות נגיף הקורונה).

כך, מידע של הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור (להלן: "הרשות") אשר עולה מדיווחיהם של הגופים הפיננסיים בישראל מעלה פעילות במודע ולא במודע של גורמים הנחשדים להיות בלדרי כספים, כולל קבלת כספים מחו"ל, המרתם לנכסים וירטואליים (כגון מטבעות קריפטוגרפים) והעברתם לארנק דיגיטלי אחר. בנוסף, מהמידע עולות פניות מקוונות של מלביני הון מחו"ל לאזרחים ישראלים בהצעות עבודה פיקטיביות, כאשר למעשה בכוונתם להשתמש בהם כבלדרים משוטים.

מסמך זה מפרט רשימת "דגלים אדומים" לציבור ולסקטור הפיננסי שקיומם (לחוד או בצוותא) עשוי להעיד על פעילות החשודה ככזו של בלדרי כספים או כניסיון לגייס בלדרים, כמו גם המלצות כיצד להתמודד עם התופעה ולהימנע מלהפוך באופן לא-מודע לבלדר כספים.

רקע

בשנים האחרונות ישנו שימוש גובר ברחבי העולם בבלדרי כספים לצורך הלבנת הון. קונקרטי, במחצית השנה האחרונה, נוכח נגיף הקורונה והמעבר לעבודה מהבית והמשבר הכלכלי שהגיעו בעקבותיו, מסתמנת עלייה חדה בהיקף התופעה, בדגש על גיוס בלדרים "משוטטים" בצורה מקוונת, תוך שימוש בהנדסה חברתית¹. בד בבד, גופים רבים (בהם רשויות אכיפה, רשויות מודיעין פיננסי, אינטרפול ובנקים) ברחבי העולם החלו לקדם פעילויות סיכול ממוקדות וקמפיילים תקשורתיים נרחבים לשם מאבק בתופעה והגברת המודעות אליה.

תפקידם של בלדרי הכספים במעגל הלבנת ההון

בלדרי כספים (יחידים או חברות) מהווים רובד משמעותי במעגל הלבנת ההון, בקבלה ושינוע כספים (לרוב באמצעות חשבונות בנק לפחות בחלק מהעסקה) בעבור או בהנחיה של גורם שלישי, לעיתים תכופות בין מדינות שונות. שכרם של אותם בלדרים משולם לרוב באמצעות אחוז קבוע מראש אותו הם משאירים לעצמם, אשר לפי מחקר בין-לאומי בנושא מסתכם בממוצע בכ-5% מסכום ההעברה,² אם כי מנתונים מקומיים אנו עדים גם לעמלות גבוהות יותר. השימוש בבלדרי כספים אלו נובע לרוב מרצונו של אותו גורם שלישי להסתיר את זהותו ואת מקורם הבלתי חוקי של הכספים לשם הלבנת הון.

היתרונות הבולטים בשימוש בבלדרי הכספים הם:

- **גורמים שאינם מקושרים לפשיעה** – לרוב, בלדרי הכספים (ביחוד ה"משוטטים"), הינם גורמים אזרחיים שאינם קשורים לעולם הפשע ולפיכך למגזר הפיננסי אין חשדות מוקדמים או מידע שלילי כלפיהם הגורמים לו לעקוב באופן מוגבר אחר כל פעולה פיננסית שהם מבצעים.
- **הרחקת האשמה** – בלדרי הכספים משמשים לרוב כ"קו הקדמי" של העבירה והרשויות מאתרות אותם בקלות רבה יותר מאשר את מחוללי הפשיעה עצמה. לפיכך, לרשתות הפשיעה נוח יותר "להקריב" אזרחים שאינם חלק מארגון הפשיעה עצמו.
- **פשטות, מהירות ועלויות הקמה נמוכות** – בניגוד לערוצים אחרים, בהם נדרשות פעולות מורכבות הדורשות זמן ומשאבים כגון הקמת עסק פעיל שילבין את הכסף או מבנים משפטיים מורכבים ורישום במדינות זרות, ערוץ זה הינו פשוט ומהיר יחסית ולא נדרשים משאבים מיוחדים כדי לייסדו ובאותו אופן – גם כדי להפסיק את השימוש בו (ניתן להחליט מידית על הפסקת הפעילות עם בלדר מסוים ללא צורך בצעדים מיוחדים).
- **מספר "שותפי סוד" מצומצם** – שימוש בערוץ זה אינו דורש לרוב הרחבה של מעגל האנשים המודעים לפרטים אודות פעולת הפשיעה עצמה, שכן חלק ניכר מהבלדרים אינם שותפים לעבירה ולא יודעים פרטים אודותיה, גם אם הם חושדים כי מפעיליהם הינם גורמי פשיעה. לפיכך, באם יהיו מעורבים בחקירה של הרשויות, הם לא יוכלו למסור מידע מפליל משמעותי.
- **פעילות חוצת גבולות** – בעידן הנוכחי, בו חלק ניכר מהפעילות מתבצעת במרחב המקוון, קל יחסית לגייס בלדרים במדינות שונות ובכך להקשות עוד יותר אחר זיהוי מקור הכסף ותפיסתו. זאת, בניגוד לעבר בו היה מקובל יותר לשנע פיזית כספים דרך מעברי גבול.

¹ הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור פרסמה מסמך בנושא הנדסה חברתית (פברואר 2020)

² "Laundering the profits of Ransomware", European journal of crime, criminal law and criminal justice 28 (2020) p. 134

לעיתים, כדי לאפשר העברות כספים בהיקף גבוה וכדי להקשות על זיהוי הכספים, **הבלדר מתבקש להקים חברה** שתשמש כ"צינור" להלבנת הכספים או **חשבון בנק ייעודי** שישמש למטרה זו. יצוין, כי לאחרונה בולט שימוש של אותם "בלדרים" בארנקים דיגיטליים ייעודיים שמשמשים כערוץ להעברת הכספים וברכישת כרטיסי מתנה (Gift card) **מקוונים**, אשר הקוד לשימוש בהם מועבר מהבלדר (שרכש אותם ע"י הכספים שהועברו לחשבונו) למפעיליו.

כך, לדוגמא **מדו"ח רשמי של ארגון ה-FATF**, כוח המשימה הבינ"ל למאבק בהלבנת הון ובמימון טרור, בנושא נכסים וירטואליים (VA) מספטמבר 2020, עולה דוגמא לפיה בדרום אפריקה רשת הלבנת הון מסועפת (הכוללת למעלה מ-150 גורמים שונים) העבירה סכום של כ-12,000 יחידות ביטקוין (שווה ערך דאז ל-108 מיליון דולר) באמצעות חשבונות שונים של בלדרי כספים אצל נותני שירותים בנכסים וירטואליים (VASP).

בלדרות כספים היא נפוצה ביחס להלבנת הון שמקורה בעבירות של פשיעה מקוונת. מממצאי חקירה רשמית מקיפה ש**היורופול** קיים בנושא (עוד בשנת 2016) עולה כי למעלה מ-90% מאירועי בלדרי הכספים קשורים לפשיעה **מקוונת** - התחזות, התקפות זדוניות, הונאות קניות או סחר אלקטרוני, הונאת כרטיסי אשראי והונאות מקוונות מתוחכמות. מידע עדכני תומך אף הוא במסקנה זו, כאשר לפי האינטרפול,³ כלל התקבולים מהונאות ה-Phishing ("הונאות דיוג") שזיהו באחת ממדינות אירופה, הולבנו דרך בלדרי כספים.

יתרה מכך, בשנה האחרונה בולטת גם תופעה נוספת של בלדרי כספים במרחב המקוון, כאשר **מלביני ההון נעזרים בהאקרים לשם פריצה לחשבונות בנק ומעבירים דרכם כספים ללא ידיעתם של בעלי החשבון**, אשר לעיתים מזהים את הפעולה רק זמן ממושך לאחר מכן ולעתים כלל לא מבחינים בה, כיוון שבפועל לא נגנבים מחשבונם כספים. בשיטה זו, בעלי החשבון הופכים לבלדרי כספים מבלי שכלל ידעו על כך.

³ כנס בינלאומי מקוון של האינטרפול בנושא הלבנת הון, 2021.

מהם Money Mule ("בלדרי כספים") וכיצד הם פועלים?

FINCEN (הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור בארה"ב) פרסמה (יולי 2020) [מדריך ייעודי](#) בנושא, בו היא מבחינה בין שלושה סוגים שונים של בלדרים, כדלקמן:

שותפים לעבירה (Complicit)	בעלי מודעות (Witting)	חסרי מודעות או משוטטים (Unwitting/Unknowing)	
ישויות (אנשים/חברות) אשר מבינים היטב את תפקידם במערכת כ"בלדרי כספים" ונוטלים חלק פעיל כשותפים לדבר אירוע פשיעה רחב יותר	גורמים אשר מבינים כי הם חלק מאירוע לא חוקי, אך בוחרים במודע להתעלם מסימני האזהרה והדגלים האדומים הברורים שעולים מפעילותם	גורמים (אנשים או חברות) אשר אינם מודעים לכך שהם חלק מפרשיית פשיעה גדולה יותר	הגדרה
- גורמים אשר מזוהים עם עולם הפשיעה ולעיתים אף חלק מארגון הפשיעה עצמו - מלביני הון "מקצועיים" אשר מעניקים את שירותיהם למספר ארגוני פשיעה		- אוכלוסייה צעירה ו/או סטודנטים - עולים חדשים - בעלי עסקים קטנים - אוכלוסיית הקשישים - אוכלוסייה במצוקה כלכלית	מאפיינים
גיוס "רגיל" כחבר בארגון פשיעה, או תשלום לגורם חיצוני עבור פעילות הלבנה	מאותרים לרוב באמצעות "מגייסים" ("Mule Herders") באמצעים שונים תוך הבטחת תגמול כלכלי מהיר – הצעות לעבודה מהבית, זכייה בהגרלות, פרסומות, מתווה "רומנטי", רשתות חברתיות וכו'		אופן הגיוס ומאפיינים
מונעים מתמריץ כספי או נאמנות לארגון הפשע בו הם חברים	מונעים לרוב מתמריצים כספיים ומחוסר מוכנותם להשלים כי הם שותפים לאירוע פשיעה		תמריץ
כלל סוגי הבלדרים עשויים להיחשב כמפרי חוק!			

ההבדל המהותי בין סוגי הבלדרים השונים הוא ששני הסוגים הראשונים ("משוטטים"/"בעלי מודעות") מאותרים לרוב באמצעות "מגייסים" (הנקראים בעגה המקצועית – "Mule Herders"), אשר לפי דו"ח ה-FATF תפקידם בארגון הפשיעה הינו באיתור ה"בלדרים" באמצעים שונים (פרסומות, רשתות חברתיות, קשר אישי וכו'), ניהול פעילותם ותשלום שכרם.

אילו אוכלוסיות מהוות קהל יעד מרכזי לגיוס כבלדרים ברחבי העולם?

לאחרונה, בולט שימוש רב יחסית באוכלוסיות צעירות (מתחת לגיל 21) כבלדרי כספים. כך, לפי ה-NRA הבריטי (דו"ח הערכת סיכוני הלבנת ההון הלאומי), נעשה אף שימוש בילדים בגילאי 13-14 לשם כך ומחקר ממוקד של אחד מהבנקים הגדולים בבריטניה איתר גידול של 300% במספר בלדרי הכסף מתחת לגיל 21 בין השנים 2016 ל-2019, **בדגש על סטודנטים צעירים**. כמו כן, עולה כי ה"מגייסים" ממקדים את פעילותם כנגד אוכלוסיות במצוקה כלכלית, בין היתר מול מהגרים חדשים, אשר לרוב ממוקמים באשכולות הסוציו-אקונומיים הנמוכים בחברה.

בהקשר זה, [הרשות הלאומית למלחמה בפשיעה בבריטניה](#) פרסמה, כי ישנו שימוש מוגבר בסטודנטים זרים כבלדרי כספים, והרשויות בבריטניה ובמדינות הרלבנטיות מודעות לתופעה ומשתפות פעולה בניסיון למגרה כחלק מטיפולוגיה רחבה של מערכת בנקאות "מחתרית" אשר מעבירה כספים, לרוב כספי פשיעה. קונקרטי, הדו"ח הבריטי מתאר חשיפה של רשת שמנתה 95 סטודנטים הנחשדים כבלדרים, אשר פתחו חשבונות בנק בבריטניה ונתפסו בהם כ-4.8 מיליון דולר.

בנוסף, לפי [משרד המשפטים האמריקאי](#) (דצמבר 2020), תקופת הקורונה והריחוק החברתי הביאו **להתגברות השימוש בבלדרי כספים "משוטטים" גם בקרב אוכלוסיית הקשישים**, תוך ניצול תמימותם וחוסר מודעותם לכך שמשתמשים בהם למטרות עברייניות.

כיצד מתבצע גיוסם של בלדרי הכספים ה"משוטטים"?

גורמי הפשיעה, אשר לעתים תכופות הינם ממדינות זרות, משתמשים באמתלות רבות ומגוונות בעת גיוסם של הבלדרים ה"משוטטים" (בניגוד לאלו ה"שותפים לעבירה") בכדי לנסות לייצר למועמד לגיוס אצטלה של פעילות לגיטימית. זאת, לעתים לאחר שהשלימו תהליך איסוף מודיעין בסיסי על המועמד בכדי לשפר את הסיכויים להצלחתה של הפנייה. בשנה האחרונה, בעטיו של נגיף הקורונה, גורמי הפשיעה "מנצלים" את הריחוק החברתי והעבודה מהבית וחלק ניכר מהליכי הגיוס של אותם בלדרים נעשה בצורה מקוונת, תוך שימוש בשיטות של הנדסה חברתית. במסגרת זאת, בולטים הדפוסים הבאים בהם משתמשים "גייסי הבלדרים":

- **הצעות לעבודה מהבית** – מסתמן כערוץ המרכזי לגיוס בלדרים "משוטטים". [לפי היורופול](#), לרוב אותן הצעות מבוצעות בתקשורת מרחוק (רשתות חברתיות, דוא"לים, פרסומות), כולל של גורמים ממדינות זרות, כדי להציע למועמד עבודות שונות, לרוב תחת תארים של: נציג מכירות, עוזר אדמיניסטרטיבי, סוכן פיננסי, מנהל רב-משימתי, קצין ניהול, בודק תוכנה (QA) וכו'. לעתים, בכדי לחזק את ה"אותנטיות" של הפנייה, הפושעים משכפלים את האתר של החברה ו/או שולחים דוא"לים מכתובות הנחזות להיות כתובות מייל אמתיות של החברה. יתרה מכך, בפורומים מקוונים נמכרות "ערכות" לגיוס בלדרי כספים הכוללות אתרים מזויפים, נסחי פניות מוכנים, ואף שירותי משרד לטובת התכתבות עם הקורבנות.
- **מתווה "רומנטי"** - מדו"ח רשמי של [הרשות האמריקאית להוגנות עסקית](#), עולה עלייה של כ-30% ב-2018 ביחס לשנת 2017 בניסיונות לגיוס בלדרי כספים בארה"ב באמתלה של קשר "רומנטי", כאשר ה"מגייסים" משקיעים פרק זמן ממושך (לרוב – חודשים) לצורך **ביסוס היחסים והאמון של הקורבן** כדי שיעביר עבורם כספים, או לחלופין כדי לגזול ממנו במרמה כספים. יצוין, כי לפי הדו"ח אחוז ניכר מהונאות אלו אינן מדווחות לרשויות בשל הפגיעה הנפשית שנגרמת לאותם קורבנות. כן יודגש, כי לפי [האינטרפול](#), ישנו זינוק בהונאות ה"רומנטיות" מאז פרוץ הקורונה עקב עלייה חדה בשימוש באתרי היכרות מקוונים, כאשר ה"מגייסים" מנסים לאתר לקוחות עשירים על מנת שיוכלו להסתיר דרך חשבונותיהם פעילות פיננסית בהיקף נרחב.
- **עוקץ ה"נסיך הניגרי"** - טיפולוגיה הונאה ידועה שזכתה לכינוי זה, במסגרתה ה"גייס" מבצע פנייה (לרוב בדוא"ל) בה מציג את עצמו כאדם ממשפחה עשירה מאוד שמתקשה להעביר את הונו ממקום למקום (מסיבות של רדיפה פוליטית וכו') ומבקש את סיוע הקורבן בהעברת הכספים בתמורה לאחוזים שיופקדו בחשבונו. יצוין, כי דפוס זה משמש לעיתים גם לטובת עוקץ של "עמלות" שהקורבן נדרש לשלם בגין אותה עסקה פיקטיבית.
- **"זכייה" בהגרלות** – ה"מגייסים" מעבירים הודעות לאנשים שונים לפיהן זכו בהגרלות מקוונות שערכו ומבקשים מהם לבצע העברת ניסיון במסגרתה יקבלו כספים ויעבירו אותם לגורם אחר, כביכול על-מנת להראות רצינות ולהוכיח שחשבון הבנק שלהם אכן פעיל ויכול לקבל את כספי הזכייה, או בעילה של דמי טיפול/אגרה/תשלום מס בגין הזכייה.

INTERPOL

היקף התופעה ברחבי העולם

- החל משנת 2016, [היורופול](#) מקיים מדי שנה מבצע מיוחד לחשיפת רשתות של בלדרי כספים (תחת הכינוי European Money Mule Action -EMMA). מנתונים עדכניים עולה, כי **מספר הבלדרים שאותרו בפעילות זו זינק ב-575% בחמש השנים האחרונות** (מכ-700 ב-2016 ל-4031 ב-2020), כאשר **במבצע הנוכחי** אותרו גם 227 "מגייסים".
- [הערכת הסיכונים הלאומית של בריטניה](#) מציגה גידול חד של 32% בהיקף בלדרי הכספים שנחשפו בין 2017 ל-2019 (ל-42,482 מקרים), כאשר חלק ניכר מהחשיפות בוצע בזכות שיתוף מידע בין הבנקים ביחס לישויות הנחשדות להיות המפעילים של אותם בלדרים.
- בדומה, גם בארה"ב מתקיימת פעילות ענפה לאיתור "בלדרי כספים" (במועד חופף לזו האירופאית) ולפי נתוני המעצרים, ניתן ללמוד על הגידול בהיקפה של התופעה. כך, [משרד המשפטים האמריקני](#) מפרסם כי **במהלך 2020 מספר הבלדרים שאותרו גדל בכ-400%** (פורסם כי ננקטו צעדים רשמיים כנגד למעלה מ-2,300 בלדרים בהשוואה לכ-600 בלדרים ב-2019).
- לפי [פרסום רשמי של ה-FBI](#), נגיף הקורונה מזמן עבור גורמי פשיעה אפשרויות רבות יותר מבעבר לגיוס **בלדרי כספים**, בין היתר נוכח המשבר הכלכלי שמאלץ אנשים רבים למצוא הזדמנויות עבודה חדשות ועקב המעבר הגובר ל"עבודה מהבית", אשר גורמת לחברות רבות לגייס עובדים מהבית, ובכך "הצעות עבודה" לבלדרי כספים (תחת הצגתם כעבודה כ"נציגי מכירות" וכו') נטמעות במגמה הכוללת של מעבר לעבודה מהבית בעתות הקורונה.
- בשל כך, מדינות וגופים רשמיים רבים, בהם האינטרפול, יורופול (ראו פרסום מצ"ב מקמפיין של הארגון) וגופי האכיפה בארה"ב, כמו גם בנקים בין-לאומיים גדולים, החלו בחודשים האחרונים בקידום של [קמפיילים מתוקשרים](#) להגברת המודעות הציבורית לנושא ובכדי למנוע מאנשים תמימים להפוך למלביני הון "משוטטים" ולשותפים לפשע מבלי ידיעתם. בחלק מהמדינות, דוגמת אירלנד ובריטניה, הקמפיילים ממוקדים קונקרטיים כלפי האוכלוסייה הצעירה, אשר מהנתונים לעיל עולה כי הינה פגיעה יותר לניצול מעין זה, ובאירלנד אף החלו במסע הסברה בנושא בקמפוסים.

Don't be a Mule!

If someone asks you to move money through your bank account in exchange for cash, they are asking you to be a money mule.

This is money laundering, it's illegal, and the consequences can be severe for you.

Easy money without effort?

Too good to be true!

ארה"ב: אירוע מהשנה החולפת של שימוש בבלדרי כספים

לאחרונה (יוני 2020) הוגש [כתב אישום](#) מתוקשר כנגד אזרח ניגרי המתגורר בדובאי בשם רמון עבאס, אושיית רשתות חברתיות (מעל 2.5 מיליון עוקבים), אשר נחשב למומחה בהונאות מקוונות ולאחד ממלביני ההון הגדולים בעולם באמצעות בלדרים "משוטטים". על פי האישום, עבאס גייס את הבלדרים לרוב באמצעות רשתות חברתיות (בעיקר דרך האינסטגרם) כאשר הכספים הועברו באמצעות ארנקים אלקטרוניים בביטקוין.

בנוסף להלבנת הרווחים מההונאות שביצע, עבאס מואשם במסגרת [כתב אישום נוסף](#), כי הלבין כספים (יחד עם אזרח קנדי) גם עבור צפון קוריאה, אשר מקורם במתקפות סייבר שביצעו האקרים הפועלים בשירות המשטר הצפון-קוריאני על בנקים במלטה ובהודו. בפשיטה של משטרת דובאי על ביתו של עבאס נתפסו בין היתר 40 מיליון דולר במזומן, 13 מכוניות פאר ופרטים אישיים של 2 מיליון אזרחים מרחבי העולם אותם ניסה להונות.

השימוש בבלדרי כספים (Money Mules) בישראל

גם בישראל אנו עדים לפעילותם של "בלדרי הכספים", בין היתר נוכח העובדה כי מדובר בתופעה חוצת גבולות, ולכך שגורמים ישראליים וזרים מפעילים בלדרי כספים בארץ. במסגרת זאת, תושבים ישראליים מקבלים פניות, לרוב מגורמים זרים, תוך הבטחה להכנסה גבוהה עם השקעת זמן מינימלית.

כך, לדוגמא, באחד מהמקרים נשלחה לגורמים ישראליים הצעה מצד גורם סיני (ראו נוסח פנייה מלא בנספח), תחת כסות של חברת אלקטרוניקה סינית קיימת (ככל הנראה ללא ידיעתה), לשמש כנציג מכירות מהבית של החברה אשר תפקידו להעביר כספים מ"לקוחות" לחשבונות אחרים בתמורה לעמלה של 10% (שאף תגדל ל-12% בהמשך). יצוין, כי בהונאה זו דוא"ל זהה נשלח לגורמים ברחבי העולם (כולל ישראל) והכיל פרטים אמתיים של החברה, למעט מספר הטלפון שהוחלף, וכי בחיפוש מהיר באינטרנט ניתן היה לאתר אזהרות כי מדובר בהונאה חוצת גבולות אשר ניסו ליישמה מול גורמים במדינות שונות.

במסגרת אחת הפרשיות המתוקשרות של שימוש בבלדרי כספים בישראל, שנחשפה (נובמבר 2015) על-ידי חברת אבטחת מידע בינלאומית מובילה, נעשה שימוש בנוזקות ("סוסים טרויאניים" בשם ATM-ZOMBIE) כנגד מכשירי כספומט בארץ, בלדרי כספים נשלחו על מנת לאסוף את הכספים במזומן, ואלו בתורם העבירו את הכספים (בניכוי עמלה כשכר) להאקרים, בין אם באמצעות ביטקוין ובין אם בהעברות בנקאיות.

בשולי הדברים יצוין, כי אירוע זה היה הראשון מסוגו בעולם בו נעשה שימוש בנוזקה כדי לגנוב כספים מבנקים. כיום, מדובר בתופעה רווחת יחסית של פריצה מרחוק לכספומטים תוך שימוש בבלדרי כספים. כך, לדוגמא, בתקיפה המיוחסת לצפון קוריאה הותקפו בפרק זמן של חצי שעה 2,000 כספומטים שונים ב-28 מדינות תוך שימוש ברשת ענפה של בלדרים להעברת הכספים לידי מחוללי הפשיעה.

מהדיווחים הבלתי רגילים לרשות עולים אירועים מהשנתיים האחרונות הנחשדים להיות פעילות של בלדרי כספים. כך, לדוגמא:

- אדם (שאינו מקבל משכורת מזה זמן) שקיבל כספים בסכום מסוים ומשך את מרביתם במזומן באותו היום (במספר משיכות). אותו לקוח ציין כי לפי חוזה ההעסקה שלו עם חברה זרה המעסיקה אותו הוא יקבל כספים מאנשים שאינם מכיר, ימשוך אותם במזומן (לאחר שישאיר אחוז מוסכם של עמלה בחשבון) וירכוש מטבעות ביטקוין אותם יעביר הלאה.
- גורם מסוים פתח מספר חשבונות ולמשך תקופה ממושכת קיבל מספר רב של העברות בשווי כולל של מאות אלפי שקלים מישות מקומית ומשך אותם במספר רב של משיכות ובסכומים קטנים (כדי לא לעורר חשד).
- בעל חשבון שהעביר סכום כסף גדול לחשבון בנק של קרובת משפחה ומספר ימים לאחר"כ אותו סכום בדיוק הועבר מחשבונה אל חברת השקעות בחו"ל. מהמידע עולה חשד לניסיון הסתרה באמצעות בלדר שהוא קרוב משפחה.
- פעילות פיננסית חשודה של חברה המתעתדת להיות חברה הפועלת במרחב המקוון (אך אין לה כל זכר בחיפושים מקוונים) במסגרתה קבלת סכומים גדולים (במזומן/מנש"פים/מבנקים בחו"ל) והעברתם בסכומים קטנים לחשבונות אחרים. כאשר ניכר כי מבצע הפעולות אינו מכיר ומבין את הפעילות שהוא מבצע – משמע נחשד להיות "איש קש"/בלדר.

דגלים אדומים אשר עשויים לסייע באיתור ובמניעת פעילות של "בלדרי כספים"

מטרתם של הדגלים האדומים היא לחזק את המודעות הציבורית לתופעה ואת היכולת של המגזר הפיננסי לזהות ולהתריע אודות הפעילויות המפורטות ברשימה.

יובהר כי דגל אדום בא **להדגים** או **לרמז** על הסיכון להתקיימותה של פעילות מסוימת ואין בקיומו כדי להעיד בהכרח על סיכון להלבנת הון או מימון טרור. יחד עם זאת, ככל שקיימים דגלים אדומים רבים יותר מתגבר החשש כי אכן מדובר בפעילות בעלת זיקה להלבנת הון או מימון טרור. חשוב להבהיר כי הרשימה שלהלן אינה מהווה רשימה מלאה או סגורה.

לציבור הרחב: כיצד להימנע מלהפוך לבלדרי כספים (Money Mules)?

❗ מומלץ להימנע מביצוע פעולות פיננסיות עבור גורם שאינכם מכירים דוגמת: פתיחת חשבונות בנק וארנקים דיגיטליים, קבלת כסף או חבילות, מתן שירות הכרוך במשלוחים, או דברים אחרים בעלי ערך (כרטיסי מתנה, מטבעות דיגיטליים). זאת, בייחוד כאשר בתמורה מציעים כי תשאירו חלק מהכסף שהעברתם לעצמכם כעמלה. יצוין, כי בקשה כזו עשויה להגיע גם מחבר/קרוב משפחה, אך לרוב ללא הרכיב של התשלום בגין ה"שירות".

❗ יש לנקוט משנה זהירות בעת מענה להצעות עבודה באינטרנט (דרך רשתות חברתיות, פורומים, דוא"לים וכו'), בדגש על הצעות ל"עבודה מהבית" שאינן דורשות כישורים, ניסיון, תעודות ו/או ראיון (גם לא באמצעים וירטואליים), אך מבטיחות שכר גבוה בעבור עבודה מועטה יחסית מצד המועמד.

❗ גילוי חשדנות בעת שגורם שמפתח עמכם מערכת יחסים "רומנטית", בדגש באמצעים מקוונים, מבקש כי תבצעו עבורו פעולות פיננסיות.

מומלץ להפסיק לתקשר עם האדם שביקש ממך לשלוח ולקבל כסף. אם ברשותך כרגע כסף כתוצאה מהפעילות, אל תשלח/י אותו לאדם שהנחה אותך להעביר אליו. עליך להודיע למוסד הפיננסי שלך על האירוע ולשקול לשנות מספרי חשבונות, במיוחד אם מסרת מידע כלשהו ביחס לחשבון לגורם זר. בנוסף, דווחי על האירוע החשוד למשטרה.

מה עלי לעשות אם פנו אלי להיות Money Mule או שימשי כאחד?

למגזר הפיננסי: כיצד להימנע מלשרת חשבון של בלדר כספים (Money Mule)?

❗ פרופיל לקוח – לקוח פרטי מתחיל לבצע תנועות כספיות בחשבון הבנק שלו אשר אינן תואמות את פרופיל החשבון, בכללן: העברות בין לאומיות, רכישה גדולה של מטבעות ווירטואליים ללא הסבר סביר/עבור גורם אחר או העברות בסכומים גדולים וחריגים.

❗ הכר את הלקוח – כאשר הלקוח יסרב לענות על טפסי KYC (Know Your Customer), לגבי מקור הכספים, תוך נימוק הסירוב בטענות שונות, לדוגמה ביחס למצב הקורונה, או הזדמנויות מקריות לעבודה מהבית כמקור כספי.

❖ **חוסר בקיאות של הלקוח** – לקוח אשר מבצע העברות כספים, לדוגמה באמצעות נכסים וירטואליים (VA), אך ניכר כי אינו בקיא בנושא ונוזקק לסיוע רב בעת פעילותו. לעיתים, פרופיל לקוח זה יהיה שונה משל המשתמש הממוצע בנכסים וירטואליים.

❖ **סיכון טריטוריאלי** – כספים המופקדים בחשבון הבנק של הלקוח מועברים במהירות מאל מדינות אשר **מוגדרות ע"י הרשות כמדינות בסיכון**, או מדינות המוכרות כמקלטי מס.

❖ **העדר היכרות מוקדמת** – ישנה אינדיקציה לכך שהלקוח מעוניין לבצע העברות לאדם שאין לו היכרות מוקדמת עמו, בין היתר תוך טענה שהוא רוצה לסייע לו.

❖ **"חשבון קולט/מרכז"** – כאשר לקוח פותח מספר חשבונות בבנקים שונים במקביל, או מקבל כספים ממספר רב של חשבונות פרטיים או עסקיים ולאחר מכן הוא מעביר את הכספים לכיוון דמות/חשבון מסוים ("חשבון קולט/מרכז") אשר נחשדים להיות בשליטת ה"מפעיל שלו".

❖ **זהות המעסיק** – לדוגמה, מסמכים מהלקוח המראים שהחברה שמעסיקה את הלקוח משתמשת בכתובות דוא"ל בשרתים חנימיים ולא בכתובות ייעודיות של החברה, או לחלופין חברה שנחזית להיות חברה בינ"ל ולא מאותרים עליה כמעט פרטים במידע גלוי.

הנחיות דיווח לגורמים המדווחים⁴

- הרשות מבקשת מכלל הגורמים המדווחים **לשלב במסגרת הדיווחים הבלתי רגילים לרשות ביטוי מפתח של "בלדר כספים"** לאחר המלל החופשי המפורט בשדה "תוכן ידיעה", כאשר לפניו יצטרף הביטוי: "ביטויי מפתח: בלדר כספים".
- גורמים מדווחים אשר זיהו ואיתרו פעולות בלתי רגילות או ניסיון לביצוע פעולות בעלות זיקה לכאורה להלבנת הון או מימון טרור בתחומים המתוארים במסמך, **מחויבים לדווח לרשות (וכן למשטרת ישראל כאשר מדובר בחשש למימון טרור) בהקדם האפשרי**.
- הדיווח יכול לפרט מלאים ומדויקים לרבות תיאור המקרה, נכסים פיננסיים ופיזיים, ישויות וחשבונות, וכן יצורפו לדיווח אסמכתאות, ככל שיש בהן להעשיר את הדיווח.
- **דיווח מלא ומפורט מאפשר לרשות לנתח ולהבין את המידע בצורה הטובה ביותר**. למען הסר ספק, יודגש כי כל גורם מדווח מחויב לפעול בהתאם לחקיקה וצו איסור הלבנת הון הרלוונטי לפעילותו ובהתאם להוראות הרגולטור הממונה עליו.

⁴ גורמים אשר מחויבים בדיווח לפי הוראות איסור הלבנת הון ומימון טרור

**נספח: דוגמא לדוא"ל שנשלח גם לגורמים ישראלים בו הצעה לשמש כבלדר כספים במסווה של הצעת עבודה
(השם של ה"מגייס" מוסתר וההדגשות הינן במקור)**

Representative,

XXXXX needs a representative in your jurisdiction and you can work online from home and get paid weekly. This proposal is a flexible part time work with no negative effect to your present status.

We need agents to receive payment for our products in bank wire transfer

DESCRIPTION:

- 1. Receive payment from Clients by wire transfer.**
- 2. Payments at your Bank.**
- 3. Deduct 10% which will be your commission on each payment processed.**
- 4. Forward the balance after deducting of 10% commission to offices which shall be provided by us as soon as the fund becomes available.**

HOW MUCH WILL YOU EARN:

10% from each operation!. At the beginning your commission will equal 10%, though later it will increase up to 12%!

ADVANTAGES: You do not have to go out; you will work as an independent contractor right from your home or office. **Your work is absolutely legal.** You do not need any capital to start. You can do the Work easily without leaving or affecting your present work. Our employees never leave us due to our excellent work condition.

We are looking only for the Honest and Open-Hearted Individual who satisfies our requirements and glad to offer this work position to you.

If our proposal interest you, Do get back to us with your detailed information as listed below.

Full Name:

Address:

City:

State:

Zip :

Phone Number:

Fax Number:

Mobile Number:

Age:

Gender:

Company Name:

Yours Sincerely,

XXXXX

(במקור הופיעו בשורה זו פרטי התקשרות של חברה אמיתית שככל הנראה לא מודעת לשימוש בשמה)